

TR 71 DÜZEY 2 BÖLGESİ POTANSİYEL KÜMELENME ALANLARI RAPORU

İçindekiler

I. KÜMELENME ALANLARI ÇALIŞMASI KAPSAMI	2
II. İLLERE GÖRE SONUÇLAR	3
2.1 AKSARAY İLİ	3
2.2 KIRIKKALE İLİ	6
2.3 KIRŞEHİR İLİ.....	8
2.4 NEVŞEHİR İLİ	10
2.5 NİĞDE İLİ.....	12
III. SONUÇ VE DEĞERLENDİRMELER	14

Şekiller

Şekil 1:Aksaray İlinde yapılan Çalıştaya katılan kurum ve kuruluşların faaliyet alanına göre dağılımı ..	4
Şekil 2:Aksaray İli AHP Analiz Sonuçları.....	4
Şekil 3:Kırıkkale İlinde Çalıştaya katılan kurum ve kuruluşların faaliyet alanına göre dağılımı	6
Şekil 4:Kırıkkale İli AHP Analiz Sonuçları.....	6
Şekil 5:Kırşehir İlinde Çalıştaya katılan kurum ve kuruluşların faaliyet alanına göre dağılımı	8
Şekil 6:Kırşehir İli AHP Analiz Sonuçları	8
Şekil 7:Nevşehir İlinde Çalıştaya katılan kurum ve kuruluşların alanına göre dağılımı	10
Şekil 8:Nevşehir İli AHP Analiz Sonuçları	10
Şekil 9:Niğde İlinde yapılan Çalıştaya katılan kurum ve kuruluşların faaliyet alanına göre dağılımı.....	12
Şekil 10:Niğde İli AHP Sonuçları.....	12
Şekil 11:Çalıştaylara katılan kurum ve kuruluşların faaliyet alanına göre dağılımı	14
Şekil 12:TR71 Düzey2 Bölgesi AHP Analiz Sonuçları.....	14

Tablolar

Tablo 1:Kümelenme Bilgilendirme Çalıştayları.....	2
Tablo 2:AHP Analizi İçin Belirlenen Kriterler	3
Tablo 4:Aksaray İli AHP Analiz Sonuçları	5
Tablo 5:Kırıkkale İli AHP Analiz Sonuçları	7
Tablo 6:Kırşehir İli AHP Analiz Sonuçları.....	9
Tablo 7:Nevşehir İli AHP Analiz Sonuçları.....	11
Tablo 8:Niğde İli AHP Analiz Sonuçları.....	13
Tablo 9:TR 71 Düzey2 Bölgesi AHP Analiz Sonuçları	15

I. KÜMELENME ALANLARI ÇALIŞMASI KAPSAMI

Ahiler Kalkınma Ajansı ile Çankaya Üniversitesi arasında, 10 Şubat 2014 tarihinde “TR71 Düzey2 Bölgesi Kümelenme Fizibilite Çalışması” yapılmasına dair İşbirliği Protokolü imzalanmış olup, bu rapor ilgili protokolün Ek’ini oluşturan Teknik Şartname’nin Raporlar ile ilgili 5. maddesi gereğince hazırlanmıştır. Raporun amacı, TR71 Düzey2 Bölgesi (Aksaray, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir, Niğde) kümelenme çalışmaları çerçevesinde, Bölge’de kümelenme potansiyeli olan sektörlerin iller bazında belirlenmesidir.

Kümelenme için uygun sektörün seçimi için ile ilgili olarak genel kabul görmüş bir yöntem bulunmamaktadır. Kümelenme çalışmaları için yapılan analizlerde hem nicel hem de nitel veriler kullanılmaktadır. Analizlerin sadece nicel veya nitel verileri temel alması, belirlenen sektörün kümelenme için uygun olmaması ile sonuçlanabilmektedir. Bu nedenle, yapılacak analiz çalışmalarının hem nicel hem de nitel verileri temel alması önem taşımaktadır. Bu çerçevede, TR71 Düzey2 Bölgesinde yer alan 5 il için kümelenme için uygun sektörün belirlenmesi amacıyla iki ayrı çalışma yapılmıştır. Öncelikle, daha önce Ahiler Kalkınma Ajansı tarafından oluşturulan “Sektörel Rekabet Edebilirlik” raporu temel alınarak, her ilde öne çıkan sektörler, yapılan çalıştaylarda paydaşlar ile tartışılarak, Bölge genelinde rekabetçi olan 5 sektör belirlenmiştir. Çalıştayların tarihleri ve katılımcı sayıları Tablo-1 de yer almaktadır.

Tablo 1:Kümelenme Bilgilendirme Çalıştayları

Çalıştaylar		
İl	Katılımcı Sayısı	Tarih
Aksaray	21	14.03.2014
Niğde	14	18.03.2014
Nevşehir	11	14.03.2014
Kırşehir	17	17.03.2014
Kırıkkale	8	17.03.2014

Yapılan tüm çalıştaylar değerlendirilerek bölge genelinde kümelenme yapılabilecek beş potansiyel sektörün, Süt ve Süt Ürünleri, Et ve Et Ürünleri, Motorlu Kara Taşıtları, Madencilik ve Taş Ocaklığı ve Turizm sektörleri olması paydaşlar ile birlikte kararlaştırılmıştır.

Kümelenme çalışmalarının başarılı olabilmesi için paydaşların katılımı önem taşımaktadır. Bu nedenle, ikinci aşama olarak TR71 Düzey2 Bölgesinde kümelenme için uygun sektörün belirlenmesi için paydaşların görüşlerine başvurulmuştur. Bu kapsamda, Thomas Saaty tarafından geliştirilen ‘Analitik Hiyerarşi Süreci’ (Analytical Hierarchy Process – AHP) yönteminden faydalanılmıştır. Yapılan çalıştaylarda bu yöntem ile ilgili bilgiler paydaşlara aktarılmış ve daha sonra Ajans personeli tarafından kendileri ziyaret edilerek ilgili veriler yüz yüze görüşmeler ile toplanmıştır. AHP yöntemi çerçevesinde, her sektörün farklı kriterler temelinde birbirleri ile ikili karşılaştırmaları yer almaktadır. AHP yöntemi, ikili karşılaştırma sürecinde birden çok katılımcının yargılarının değerlendirilmesine olanak tanımaktadır.

TR71 Düzey2 Bölgesi için AHP yönteminde sektörlerin kümelenmeye uygunluğu, dört bölümde incelenmiştir. Bu bölümler, ‘Kümelenmeye Yatkınlık’ (K), ‘Tedarik Zinciri’ (T), ‘Değer Zinciri’ (D) ve ‘İnsan Kaynağı ve Teknoloji kullanımı’ (İ) olarak belirlenmiştir (Tablo-2).

Tablo 2:AHP Analizi İçin Belirlenen Kriterler

Kriterler			
Kümelenmeye Yatkınlık (K)	Tedarik zinciri (T)	Değer zinciri (D)	İnsan kaynağı ve Teknoloji kullanımı (İ)
Potansiyel kümenin katma değeri (K1)	Zincirin yatay genişliği (T1)	Yurt dışı kriterlere uygunluğu (D1)	İnsan kaynağının kalitesi (İ1)
Potansiyel kümenin güçlülüğü (K2)	Zincirin dikey (düşey) uzunluğu (T2)	İhracat sicili (D2)	İnovasyon uygulama genişliği (İ2)
Potansiyel kümenin işbirliği yapmaya yatkınlığı (K3)	Zincirin derinliği (T3)	Dışa açıklığı, örgütlülüğü (D3)	Sektörde bilgi, know-how, Ar-Ge yoğunluğu (İ3)
Potansiyel kümenin yurt dışı kümeler ile entegrasyonu (K4)	Üretim süreçlerinde yer alışı (T4)	Devlet destekleri alması (D4)	Nanoteknoloji uygulanabilirliği (alan genişliği) (İ4)
Potansiyel kümedeki firma sayısı (K5)	Sektördeki rekabet yoğunluğu (T5)	Büyüme potansiyeli (D5)	Emek/teknoloji yoğunluğu (İ5)
Potansiyel kümenin sektördeki büyüklüğü (K6)	Önemli girdi sağlayıcıların yeri (T6)	Bürokrasi yükü (D6)	
		Sektörde marka olabilme kolaylığı (D7)	

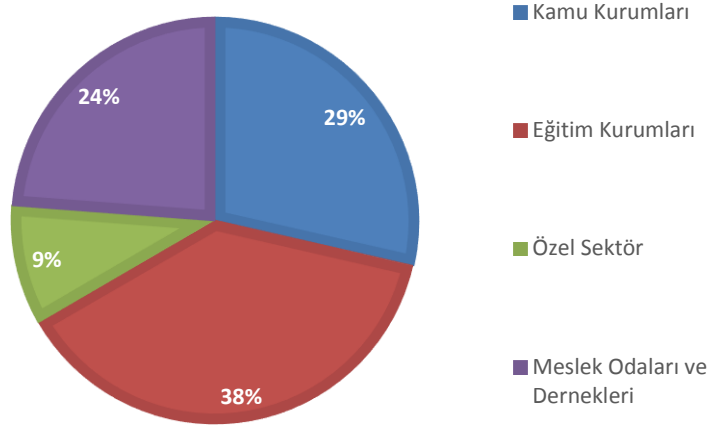
Tablo-2 de yer alan 24 kriter bazında, paydaşların belirttiği ikili karşılaştırmaların ortalamaları alınarak değerler elde edilmiştir. Matlab programı kullanılarak bundan sonraki bölümlerde yer alan sonuçlar elde edilmiştir.

II. İLLERE GÖRE SONUÇLAR

2.1 AKSARAY İLİ

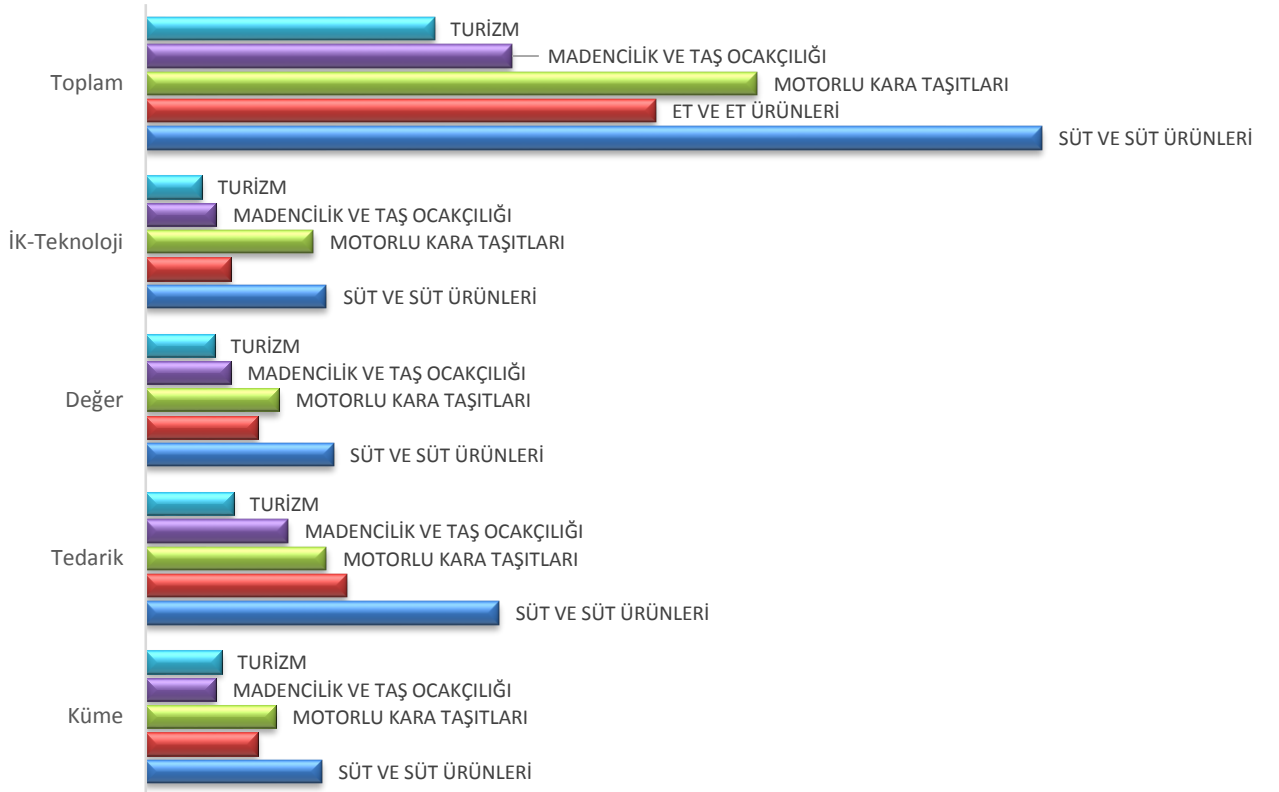
Aksaray ilinde yoğunluğunu Eğitim Kurumlarından olan paydaşların oluşturduğu katılımcılar ile AHP çalışması yürütülmüştür (Şekil-1).

Şekil 1:Aksaray İlinde yapılan Çalıştaya katılan kurum ve kuruluşların faaliyet alanına göre dağılımı

Aksaray ilinde, İnsan Kaynakları ve Teknoloji, Değer Zinciri, Tedarik Zinciri, Kümelenmeye Yatkınlık koşulları altında gerçekleştirilen analiz sonuçlarına göre Süt ve Süt Ürünleri sektörü ön plana çıkmıştır. Süt ve Süt Ürünleri sektörünü, Motorlu Kara Taşıtları, Et ve Et Ürünleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Turizm sektörleri takip etmektedir. Her bir temel kriter altında öne çıkan sektörlerle ait sıralama Şekil 2’de ve bu sektörlerle ait sayısal değerler Tablo 3’de yer almaktadır.

Şekil 2:Aksaray İli AHP Analiz Sonuçları

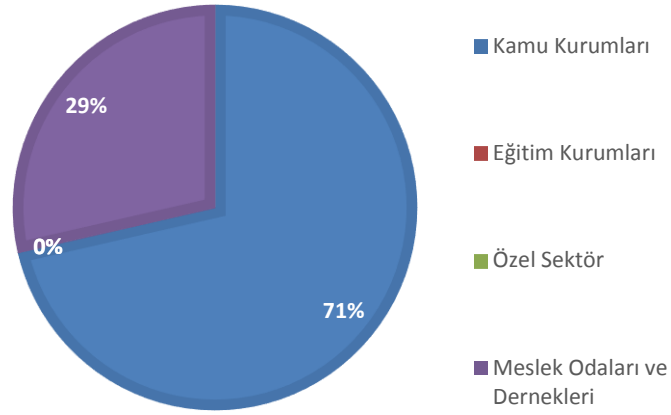
Tablo 3:Aksaray İli AHP Analiz Sonuçları

	<i>Küme</i>	<i>Tedarik</i>	<i>Değer</i>	<i>İK- Teknoloji</i>	<i>Toplam</i>	<i>Öncelik</i>
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	0,3882	0,7807	0,4147	0,3993	1,9829	1
ET VE ET ÜRÜNLERİ	0,2480	0,4441	0,2476	0,1876	1,1273	3
MOTORLU KARA TAŞITLARI	0,2878	0,3993	0,2949	0,3703	1,3523	2
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	0,1546	0,3137	0,1870	0,1553	0,8106	4
TURİZM	0,1675	0,1946	0,1529	0,1235	0,6385	5

2.2 KIRIKKALE İLİ

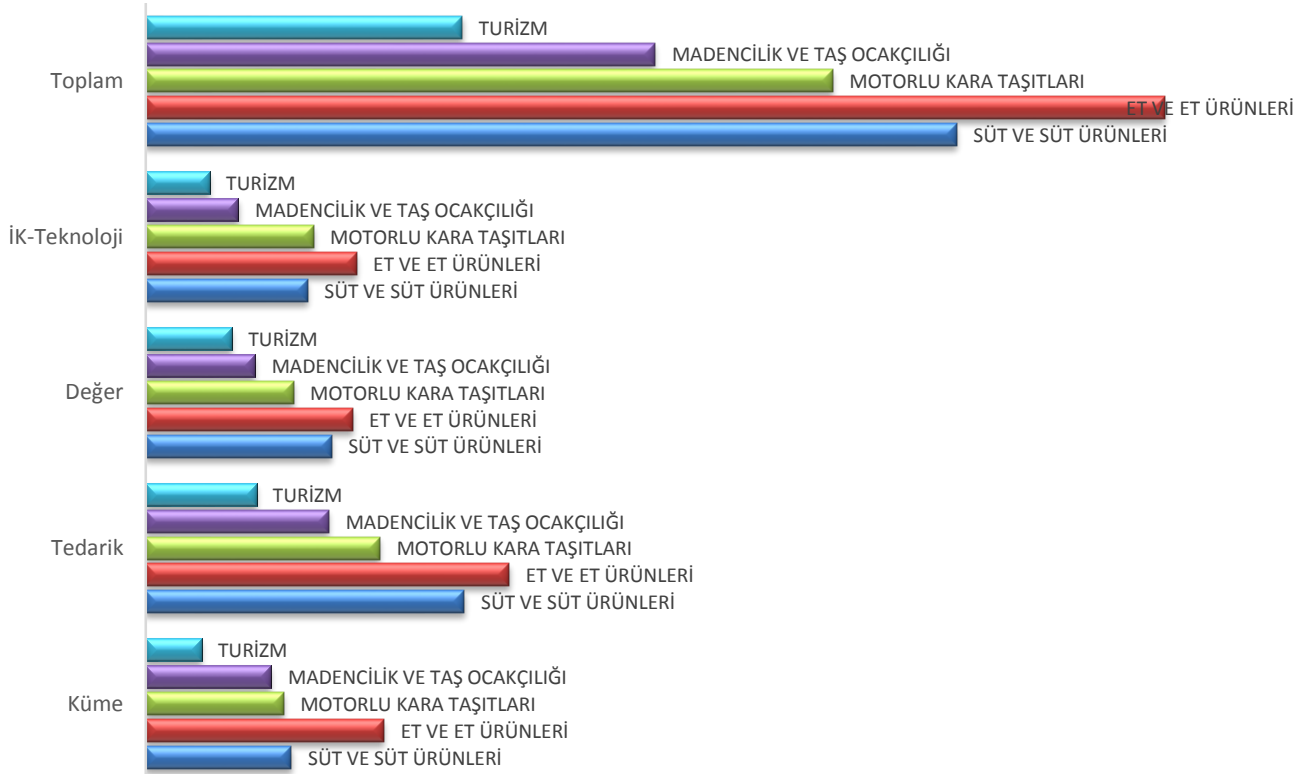
Kırıkkale ilinde çoğunluğunu Kamu Kurumlarından olan paydaşların oluşturduğu katılımcılar ile AHP çalışması yürütülmüştür (Şekil-3).

Şekil 3:Kırıkkale İlinde Çalıştaya katılan kurum ve kuruluşların faaliyet alanına göre dağılımı

Kırıkkale ilinde, İnsan Kaynakları ve Teknoloji, Değer Zinciri, Tedarik Zinciri, Kümelenmeye Yatkinlik koşulları altında gerçekleştirilen analiz sonuçlarına göre Et ve Et Ürünleri sektörü ön plana çıkmıştır. Et ve Et Ürünleri sektörünü, Süt ve Süt Ürünleri, Motorlu Kara Taşıtları, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Turizm sektörleri takip etmektedir. Her bir temel kriter altında öne çıkan sektörlerle ait sıralama Şekil 4’de ve bu sektörlerle ait sayısal değerler Tablo 4’de yer almaktadır.

Şekil 4:Kırıkkale İli AHP Analiz Sonuçları

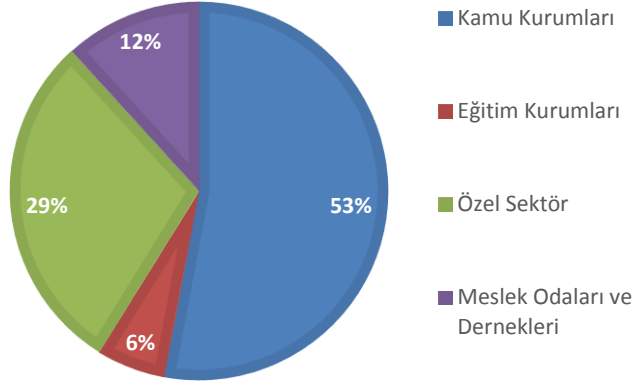
Tablo 4:Kırıkkale İli AHP Analiz Sonuçları

	<i>Küme</i>	<i>Tedarik</i>	<i>Değer</i>	<i>İK- Teknoloji</i>	<i>Toplam</i>	<i>Öncelik</i>
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	0,2576	0,5646	0,3289	0,2865	1,4376	2
ET VE ET ÜRÜNLERİ	0,4222	0,6442	0,3665	0,3735	1,8064	1
MOTORLU KARA TAŞITLARI	0,2442	0,4151	0,2618	0,2972	1,2183	3
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	0,2220	0,3242	0,1929	0,1637	0,9028	4
TURİZM	0,0989	0,1962	0,1527	0,1133	0,5611	5

2.3 KIRŞEHİR İLİ

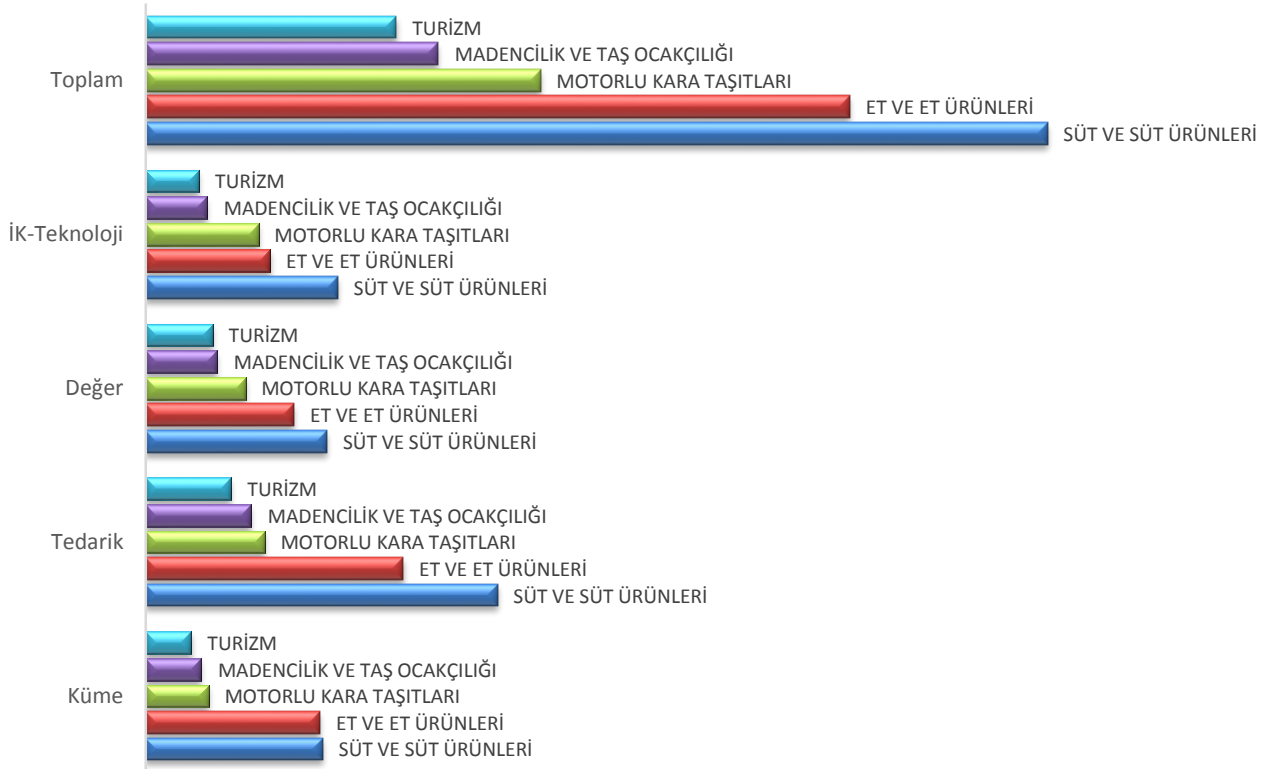
Kırşehir ilinde çoğunluğunu Kamu Kurumlarından olan paydaşların oluşturduğu katılımcılar ile AHP çalışması yürütülmüştür (Şekil-5).

Şekil 5:Kırşehir İlinde Çalışmaya katılan kurum ve kuruluşların faaliyet alanına göre dağılımı

Kırşehir ilinde, İnsan Kaynakları ve Teknoloji, Değer Zinciri, Tedarik Zinciri, Kümelenmeye Yatkınlık koşulları altında gerçekleştirilen analiz sonuçlarına göre Süt ve Süt Ürünleri sektörü ön plana çıkmıştır. Süt ve Süt Ürünleri sektörünü, Et ve Et Ürünleri, Motorlu Kara Taşıtları, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Turizm sektörleri takip etmektedir. Her bir temel kriter altında öne çıkan sektörlerle ait sıralama Şekil 6'da ve bu sektörlerle ait sayısal değerler Tablo 5'de yer almaktadır.

Şekil 6:Kırşehir İli AHP Analiz Sonuçları

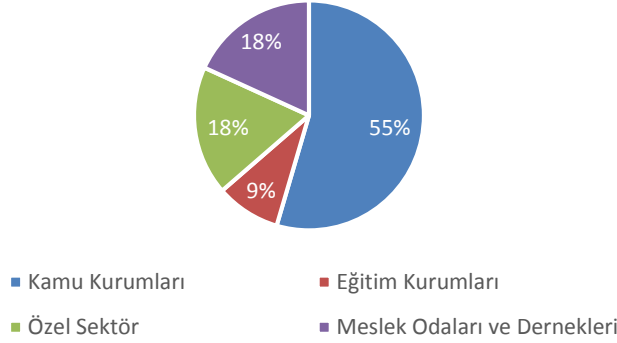
Tablo 5:Kırşehir İli AHP Analiz Sonuçları

	<i>Küme</i>	<i>Tedarik</i>	<i>Değer</i>	<i>İK- Teknoloji</i>	<i>Toplam</i>	<i>Öncelik</i>
<i>SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ</i>	0,3945	0,7846	0,4040	0,4280	2,0111	1
<i>ET VE ET ÜRÜNLERİ</i>	0,3887	0,5739	0,3305	0,2773	1,5704	2
<i>MOTORLU KARA TAŞITLARI</i>	0,1408	0,2655	0,2226	0,2519	0,8808	3
<i>MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI</i>	0,1230	0,2343	0,1583	0,1357	0,6513	4
<i>TURİZM</i>	0,1012	0,1901	0,1486	0,1181	0,5580	5

2.4 NEVŞEHİR İLİ

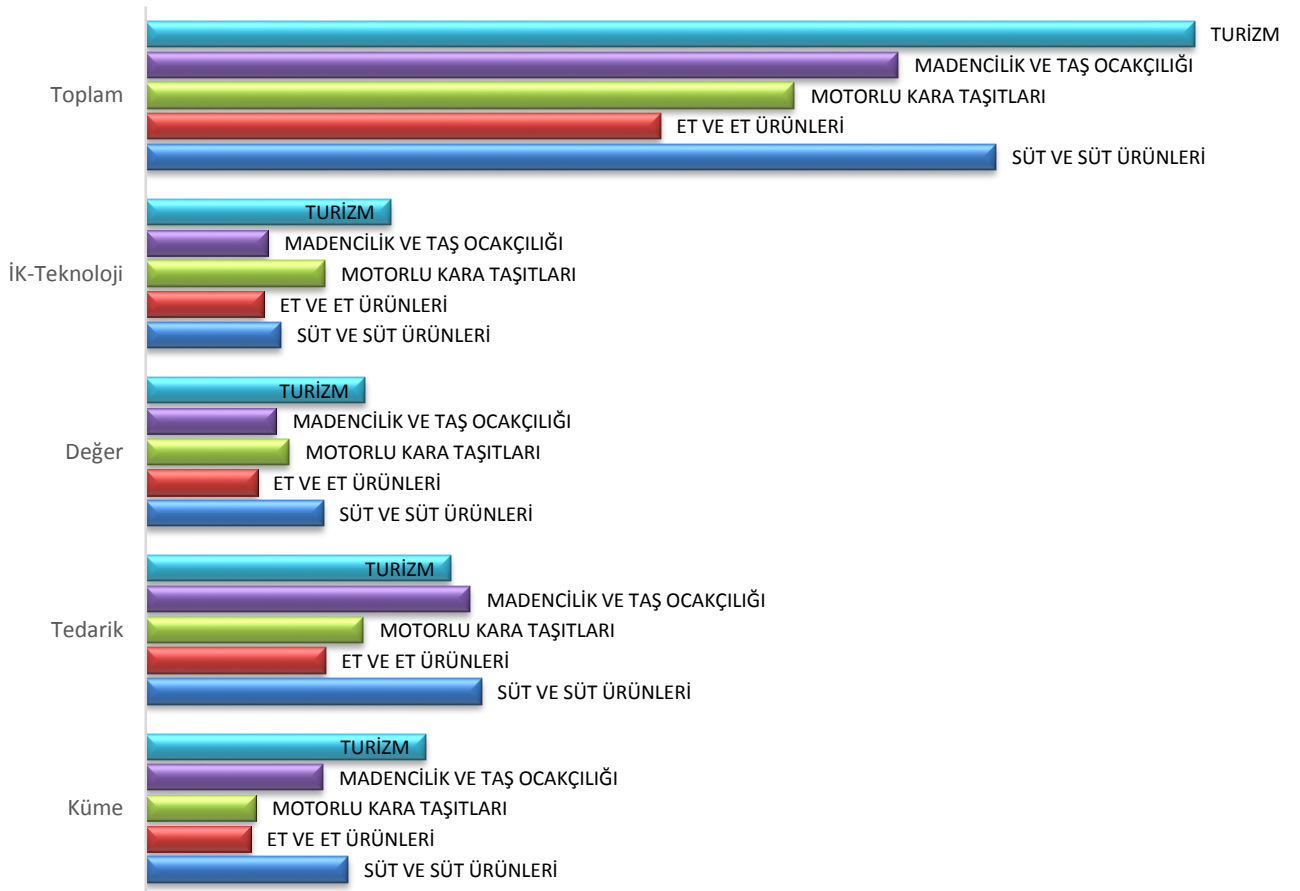
Nevşehir ilinde çoğunluğunu Kamu Kurumlarından olan paydaşların oluşturduğu katılımcılar ile AHP çalışması yürütülmüştür (Şekil-7).

Şekil 7:Nevşehir İlinde Çalıştaya katılan kurum ve kuruluşların alanına göre dağılımı

Nevşehir ilinde, İnsan Kaynakları ve Teknoloji, Değer Zinciri, Tedarik Zinciri, Kümelenmeye Yatkinlik koşulları altında gerçekleştirilen analiz sonuçlarına göre Turizm sektörü ön plana çıkmıştır. Turizm Sektörünü, Süt ve Süt Ürünleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Motorlu Kara Taşıtları ve Et ve Et Ürünleri sektörleri takip etmektedir. Her bir temel kriter altında öne çıkan sektörlerle ait sıralama Şekil 8’de ve bu sektörlerle ait sayısal değerler Tablo 6’da yer almaktadır.

Şekil 8:Nevşehir İli AHP Analiz Sonuçları

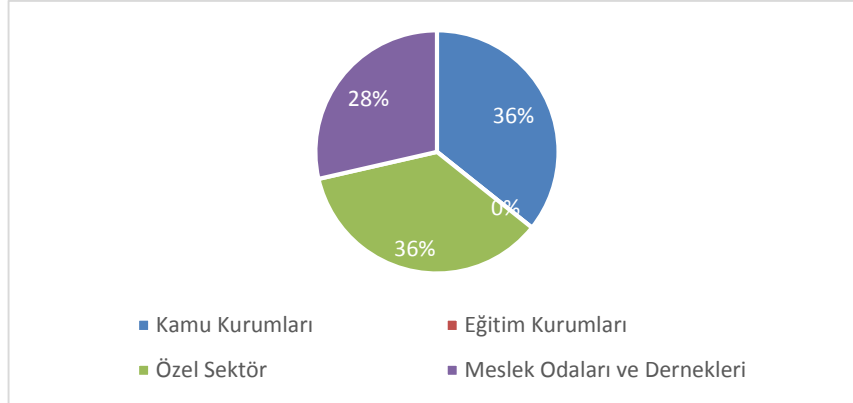
Tablo 6:Nevşehir İli AHP Analiz Sonuçları

	KÜME	TEDARİK	DEĞER	İK- TEKNOLOJİ	TOPLAM	ÖNCELİK
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	0,4481	0,7438	0,3931	0,2992	1,8842	2
ET VE ET ÜRÜNLERİ	0,2331	0,3988	0,2473	0,2620	1,1412	5
MOTORLU KARA TAŞITLARI	0,2428	0,4814	0,3168	0,3960	1,4370	4
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	0,3909	0,7181	0,2877	0,2696	1,6663	3
TURİZM	0,6204	0,6758	0,4858	0,5431	2,3251	1

2.5 NİĞDE İLİ

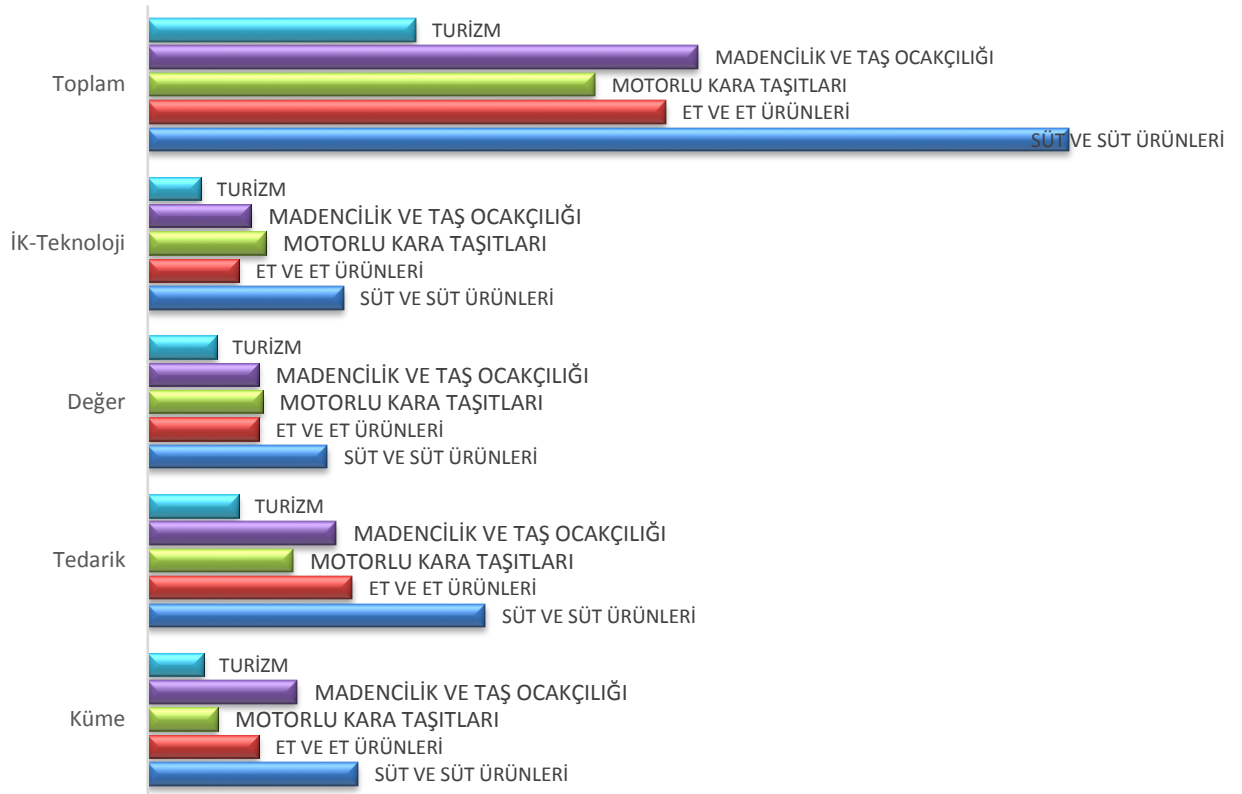
Niğde ilinde çoğunluğu Kamu Kurumları ve özel sektör temsilcilerinden olan paydaşların oluşturduğu katılımcılar ile AHP çalışması yürütülmüştür (Şekil-9).

Şekil 9:Niğde ilinde yapılan Çalıştaya katılan kurum ve kuruluşların faaliyet alanına göre dağılımı

Niğde ilinde, İnsan Kaynakları ve Teknoloji, Değer Zinciri, Tedarik Zinciri, Kümelenmeye Yatkınlık koşulları altında gerçekleştirilen analiz sonuçlarına göre Süt ve Süt Ürünleri sektörü ön plana çıkmıştır. Süt ve Süt Ürünleri Sektörünü, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Et ve Et Ürünleri, Motorlu Kara Taşıtları ve Turizm sektörleri takip etmektedir. Her bir temel kriter altında öne çıkan sektörlerle ait sıralama Şekil 10'da ve bu sektörlerle ait sayısal değerler Tablo 7'de yer almaktadır.

Şekil 10:Niğde İli AHP Sonuçları

Tablo 7:Niğde İli AHP Analiz Sonuçları

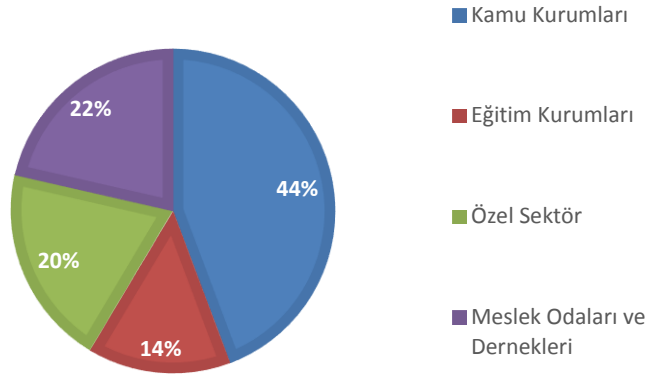
	<i>Küme</i>	<i>Tedarik</i>	<i>Değer</i>	<i>İK- Teknoloji</i>	<i>Toplam</i>	<i>Öncelik</i>
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	0,4961	0,7979	0,4238	0,4623	2,1801	1
ET VE ET ÜRÜNLERİ	0,2621	0,4835	0,2630	0,2157	1,2243	3
MOTORLU KARA TAŞITLARI	0,1658	0,3425	0,2704	0,2792	1,0579	4
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	0,3526	0,4443	0,2611	0,2438	1,3018	2
TURİZM	0,1310	0,2150	0,1628	0,1258	0,6346	5

III. SONUÇ VE DEĞERLENDİRMELER

TR71 Düzey2 Bölgesinde yer alan 5 ilde yapılan kümelenme için uygun sektörün belirlenmesine yönelik AHP analizi için Kamu Kurumları, Eğitim Kurumları, Meslek Odaları ve Dernekleri ve özel sektör temsilcilerinden oluşan paydaşların görüşleri alınmıştır (Şekil-11).

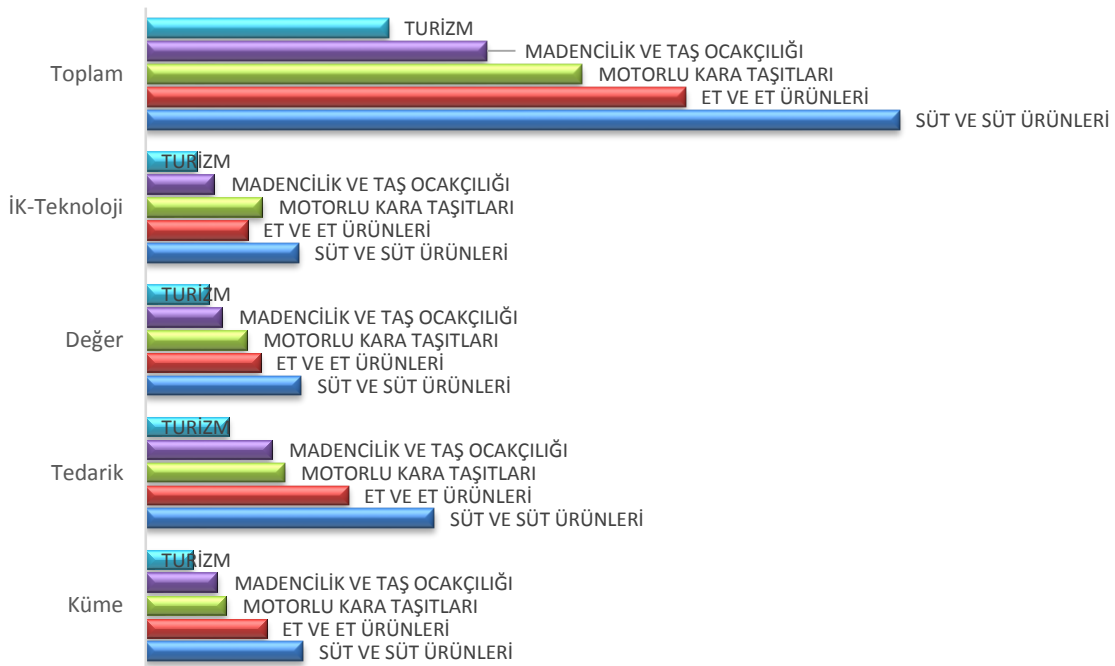
Şekil 11:Çalıştaylara katılan kurum ve kuruluşların faaliyet alanına göre dağılımı

TR71 DÜZEY 2 BÖLGESİ

TR 71 Düzey2 Bölgesi'nde, İnsan Kaynakları ve Teknoloji, Değer Zinciri, Tedarik Zinciri, Kümelenmeye Yatkinlik kriterleri altında gerçekleştirilen analiz sonuçlarına göre Süt ve Süt Ürünleri sektörünün ön plana çıktığı görülmektedir. Süt ve Süt Ürünleri sektörünü, Et ve Et Ürünleri, Motorlu Kara Taşıtları, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Turizm sektörleri takip etmektedir (Şekil-12 ve Tablo-8).

Şekil 12:TR71 Düzey2 Bölgesi AHP Analiz Sonuçları

Tablo 8:TR 71 Düzey2 Bölgesi AHP Analiz Sonuçları

	<i>Küme</i>	<i>Tedarik</i>	<i>Değer</i>	<i>İK- Teknoloji</i>	<i>Toplam</i>	<i>Öncelik</i>
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ	0,4061	0,7437	0,4012	0,3946	1,9456	1
ET VE ET ÜRÜNLERİ	0,3109	0,5228	0,2960	0,2623	1,3920	2
MOTORLU KARA TAŞITLARI	0,2070	0,3575	0,2600	0,3003	1,1248	3
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	0,1836	0,3252	0,1961	0,1758	0,8807	4
TURİZM	0,1206	0,2132	0,1613	0,1312	0,6263	5

Analizi daha detaylı inceleyecek olursak İnsan Kaynağının Kalitesi ve Teknoloji yoğunluğu açısından Süt ve Süt ürünleri sektöründen sonra Motorlu Kara Taşıtları sektörü ikinci sırada yer almıştır. Motorlu Kara Taşıtları sektöründe teknolojinin yoğun kullanımı düşündüğümüzde ve TR71 Düzey2 Bölgesi içine dağılmış motorlu kara taşıtları yan sanayisinin genişliğini göz önünde bulundurduğumuzda sonuç şaşırtıcı değildir. Bu başlık altında üçüncü sırada Et ve Et ürünleri sektörünü görsek bile ardından gelen Madencilik, Taş Ocakçılığı ve Turizm sektörleri arasındaki fark oldukça azdır.

Değer Zinciri Analizinde, sektörler Uluslararası kalite güvence sertifikasyonu, dışa açıklılığı ve örgütlülüğü, sektörün devletten aldığı destek miktarları, bölgedeki büyüme potansiyeli, üretilen ve satılan ürünlerin devletten aldığı izinlerin yükü (bürokrasi yükü), sektörde marka olma olabilmek kolaylığı açısından karşılaştırılmış ve bu değerlendirme sonucu Süt ve Süt Ürünleri sektörü ön plana çıkmıştır. Bölgede marka olmuş ve marka olmaya aday firmaların olması, büyüme potansiyelinin yüksekliği, süt ve süt ürünleri sektörünün mesleki örgütlerle ve üniversitelerle bağlantılarının olması bu başlık altında ilk sırada yer almasını sağlamıştır. İkinci sırada yer alan Et ve Et Ürünleri sektörü içinde aynı nedenleri sıralamak mümkünse de, bu sektörün TR71 Düzey2 Bölgesi'nde daha dar kapsamda bulunması nedeniyle süt ve süt ürünleri sektörünün gerisinde kalmıştır. Üçüncü sırada yer alan Motorlu Kara Taşıtları ve dördüncü sırada yer alan Madencilik sektörünü incelediğimizde sektörlerin mesleki örgütlerle ve üniversite gibi kurumlara ilişkilerinin zayıf olması, markalaşma konusundaki yetersizliklerinden dolayı geri planda oldukları düşünülmektedir. Son sırada, Turizm sektörünün yer alması, TR71 Düzey2 Bölgesi'nde sınırlı bir alanda yer almasının etkisi büyüktür.

Tedarik zinciri başlığı altında, sektörler satış zincirinin yatay genişliği yani sektördeki rakip firmaların sayısı, sektörlerin satış zincirindeki dikey uzunluğu yani sektörün malzeme tedarikindeki halka sayıları, zincirin derinliği (yan sanayinin sektördeki büyüklüğü), üretim süreçlerinde katma değer bölgede kalması, sektördeki hammadde sağlayıcılarının bölgede yer alması açısından sektörler karşılaştırılmıştır. Bu başlık altında da Süt ve Süt Ürünlerinin ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Süt ve Süt Ürünleri sektörünün bu başlık altında ön plana çıkmasının en büyük nedenlerinden biri bu sektörün yarattığı katma değer bölge içinde kalmasıdır. Et ve Et Ürünleri Sektörü yarattığı katma değer önemli bir kısmının bölge dışına çıkması sebebiyle ikinci sırada yer almıştır. Diğer sektörlerin satış zincirindeki yatay genişliği ve derinliği bakımından daha geride olmaları sebebiyle son sıralarda yer almışlardır.

Kümelenmeye yatkınlık başlığı altında, kümenin bölgede yarattığı katma değer, sektördeki firmaların kendi içerisindeki ilişki ağı, sektörün işbirliği yapmaya yatkınlığı, yurtdışı bağlantıları açısından sektörler karşılaştırılmıştır. Süt ve Süt Ürünleri sektöründe bölge içerisinde yaratılan katma değer fazla olması

ve bu sektördeki firmaların iletişime açık olması, ilişkilerinin kuvvetli olması sebebiyle ilk sırada yer almıştır. Diğer sektörler arasında önemli farklar bulunmamakla birlikte Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründeki iletişim yetersizliği sektörün dördüncü sırada yer almasına, Turizm sektörünün bölgede sınırlı alanda olması son sırada yer almasına sebep olmuştur.

Sonuç olarak, süt ve süt ürünleri sektörü, her il için ayrı değerlendirildiğinde TR71 Bölgesindeki üç ilde (Aksaray, Kırşehir, Niğde) ilk sırada yer almaktadır. Diğer iller de ise (Kırıkkale, Nevşehir) ilk sırada farklı sektörler yer alırken, süt ve süt ürünleri sektörü ikinci sırada yer almaktadır. Paydaş görüşleri doğrultusunda, süt ve süt ürünleri sektörü tüm alt kriterler bakımından ve genel olarak değerlendirildiğinde, TR71 Düzey2 bölgesinin genelinde kümelenme için uygun sektör olarak ortaya çıkmıştır.